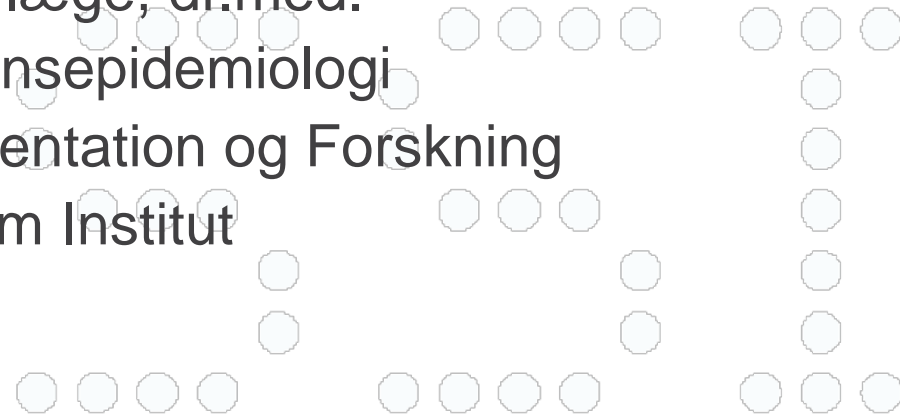

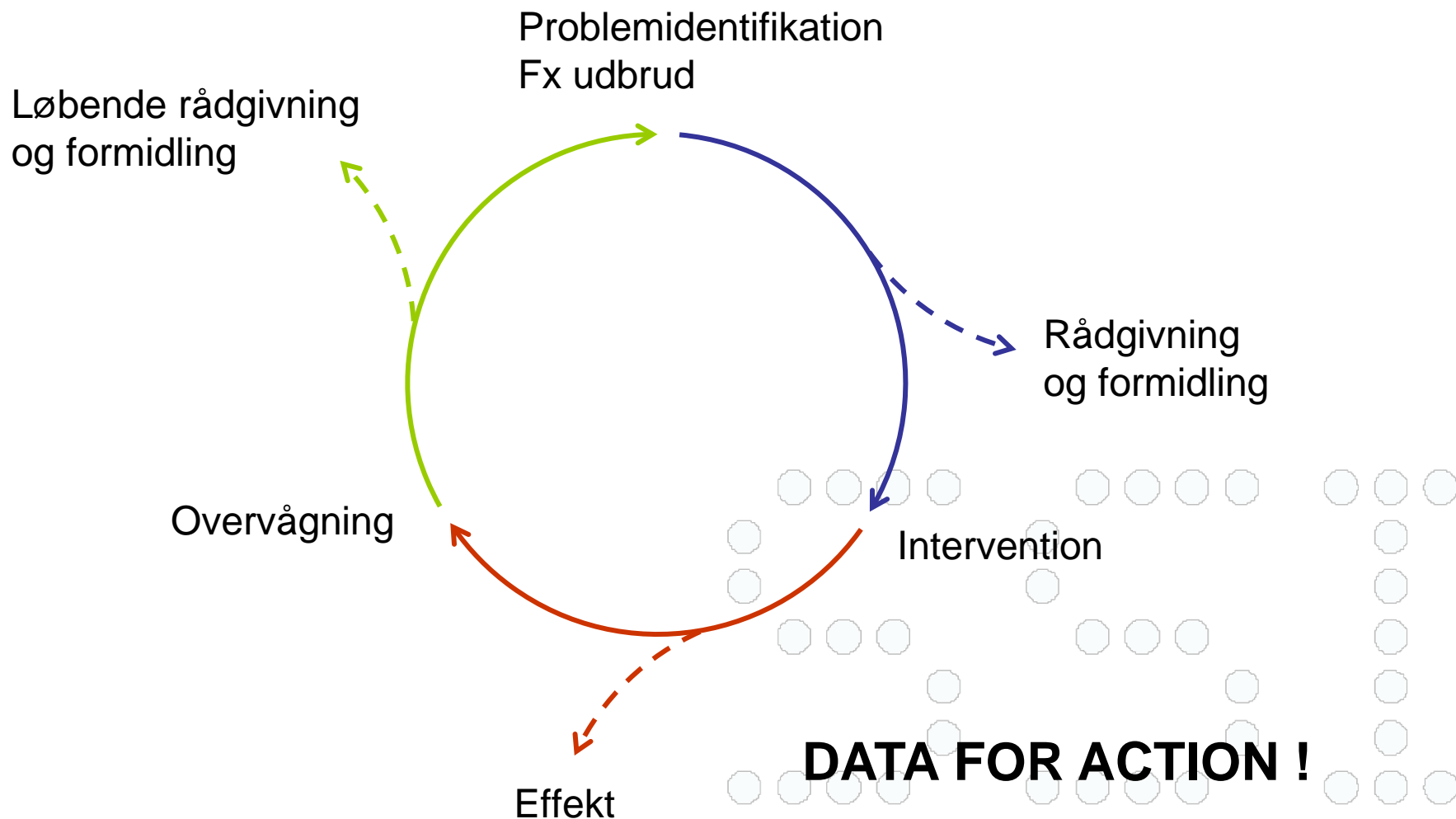

SUNDHEDS-IT, OVERVÅGNING OG KVALITETSUDVIKLING

Kåre Mølbak, overlæge, dr.med.
Afdeling for Infektionsepidemiologi
National Sundhedsdokumentation og Forskning
Statens Serum Institut

Sygdomsovervågning er data for action !

Ugesygeliste version 1972

- Alle læger melder ind
- Der anføres 0 såfremt der ikke er set tilfælde
- Embedslægen udarbejder en månedsliste
- Månedsliste indsendes til Sundhedsstyrelsen
- En række sygdomme blanketanmeldes individuelt

Ugesygeliste for ugen fra søndag d. .... til lørdag d. ....
(begge dage medregnet) Form. 4020

Lb. nr.	Sygdomme	Under 1 år		1-6 år		7-14 år		15-44 år		45-64 år		65 år og derover		Ialt	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
1.	Febris typhoidea														
2.	Febris paratyphoidea														
3.	Diphtheria														
4.	Meningitis purulenta bakteriaemia														
5.	Meningitis (andre former)														
6.	Tetanus, børn under 1 måned			×	×	×	×	×	×	×	×	×	×		
7.	» øvrige patienter														
8.	Poliomyelitis anterior acuta paralytica														
9.	Encephalitis acuta primaria														
10.	Encephalitis acuta secundaria														
11.	Ornithosis														
12.	Malaria														
13.	Gastro-enteritis acuta infectiosa (herunder salmonellose og paratyphoidea)														
14.	Scarlatina														
15.	Tonsillitis acuta														
16.	Erysipelas														
17.	Tussis convulsiva, børn under 6 mdr.			×	×	×	×	×	×	×	×	×	×		
18.	» » øvrige patienter														
19.	Morbilli														
20.	Rubella														
21.	Varicellae														
22.	Parotitis epidemica														
23.	Hepatitis acuta														
24.	Mononucleosis infectiosa														
25.	Vertigo epidemica														
26.	Febris rheumatica														
27.	Febris catarrhalis acuta														
28.	Influenza (epidemisk)														
29.	Pneumonia														
30.	Tracheo-bronchitis acuta														
31.	Infectiones cutis neonatorum, under 1 md. (herunder pemphigus)			×	×	×	×	×	×	×	×	×	×		
32.	Scabies														
	Evt. andre sygdomme:														
Tilsammen:															

	Under 1 år	1-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45 år og derover	Ialt
90.	Syphilis congenita	M					
91.	(ikke tidl. diagnosticeret)	K					
92.	Syphilis acquisita recens	M					
93.	Oprindelsesland:	K					
94.	Gonorrhoea	M					
95.		K					
96.	Ulcus venereum	M					
97.	(ikke tidl. diagnosticeret)	K					
98.	Lymphogranuloma inguinale	M					
99.	(ikke tidl. diagnosticeret)	K					
Tilsammen							

Her anføres kartotekkenetegne for de med syphilis anmeldte patienter.

Køn				
Fødselsdag				
Fødselsår				
Forbogsstaver i efternavn				
Journ. nr. hos læge eller sygehus				

Evt. bemærkninger anføres på skemaets bagside.

Lægens underskrift

Adresse evt. stempel

NBI Ved bortrejse uden vikar bedes tidsrummet opgivet her. Bortrejst fra / ..... til / .....

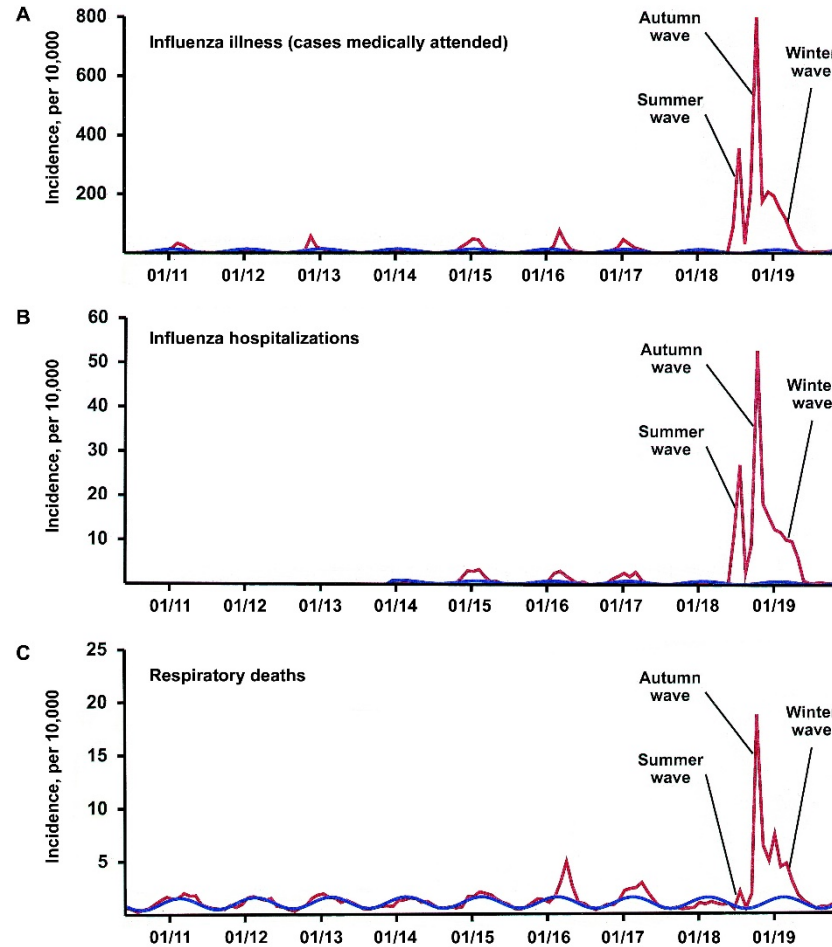

Fig. 1. First 3 waves of the 1918–1919 pandemic in Copenhagen—monthly incidence of medically treated influenza illnesses (A), influenza hospitalizations (B), and respiratory deaths (C), during 1910–1919 (red lines). Serfling seasonal regression model baselines are shown as blue cyclical lines. The summer pandemic wave, peaking during July 1918, is characterized by substantial morbidity and low mortality.

- ❖ Blanketanmeldelser stadfæstet som ”datamodel”
- ❖ Laboratoriebaseret overvågning styrket med bl.a. indberetning af tarmpatogene bakterier

- ❖ 2003

- SARS individuelt anmeldelsespligtigt

- ❖ 2006

- MRSA særlig blanket, integreret lab – klinisk, isolat skal indsendes

- ❖ 2007

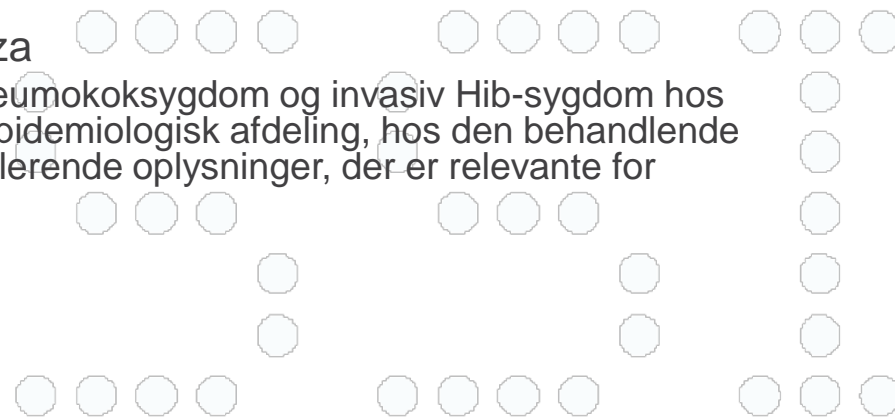
Individuel anmeldelse:

- Fugleinfluenza hos mennesker
- Influenza, i præpandemisk alarmperiode
- Kopper

Indberetning fra KMA

- Pneumokok, kighoste, Haemophilus influenza

- For laboratorieanmeldte tilfælde af invasiv pneumokoksygdom og invasiv Hib-sygdom hos børn under 5 år kan Statens Serum Institut, Epidemiologisk afdeling, hos den behandlende og hos den vaccinerende læge indhente supplerende oplysninger, der er relevante for overvågning af vaccinationseffekt.

BEKENDTGØRELSE NR 277 FRA 2000

- Blanketanmeldelse
- Laboratoriebaseret indberetning af tarmpatogene bakterier
- 2003
  - SARS individuelt anmeldelse
- 2006
  - MRSA særlig blank indberetning
- 2007
  - Individuel anmeldelse af:
    - Fugleinfluenza hos mennesker
    - Influenza, i præparat
    - Kopper
  - Indberetning fra KMA af:
    - Pneumokok, kighæfte
  - For laboratorieaflæsning af prøver fra børn under 5 år og hos den vaccinerede børnene overvågning af

ANMELDELSE AF SMITSOMME SYGDOMME M.V.
I henhold til lov nr. 114 af 21. marts 1979 om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme

SKRIV FAST OG TYDELIGT HELST SKRIVEMASKINE SIDE 1 Formular 1515

1. NAVN: _____ CPR NR.: _____
ADRESSE: _____ AMT: _____

2. ARBEJDSSTED OG BESKÆFTIGELSE (for børn, angiv forældrenes): _____ formodet smittet på arbejdssted: ja nej

3. SKOLER/BØRNEINSTITUTIONER, som patienten selv har kontakt til: _____
som husstandens øvrige medlemmer har kontakt til: _____

4. ANDRE INSTITUTIONER, som patienten har kontakt til (dag- og degninstitutioner, kriminalforsorg m.v.): _____

5. SYGDOMMEN BEGYNDT, dato: _____
For INDLAGTE, indlæggelsesdato: _____ Sygehus og afd.: _____

6. ANMELDELSESPUNKT (INFEKTION ELLER SYGDOM (se bagsiden))
 Diagnose: **Eksempel**
Diagnose stillet ved (evt. kryds i begge felter):
 Klinik, specificer i rubrik 9
 Laboratorieundersøgelse, specificer i rubrik 10

7. Er patienten indvander/flygtning?: nej ja, hvortra: _____
Indrejse år: _____
For børn/unge < 25 år født i Danmark angiv da, hvorvidt begge forældre er danske:
 ja nej, hvortra: _____

8. Formodes patienten smittet i Danmark?: ja nej ved ikke
Relevant udlandsophold, land(e): _____ Hvornår: _____

9. SMITTEFORHOLD: Formodet smittemåde, herunder smitteomstændigheder, smitekilde samt hvorvidt tilfældet er en del af et udbrud. Klinik m.v.: _____

10. AKTUELLE LABORATORIERESULTATER (se bagsiden):
Provedato: _____ Laboratorium: _____
Provemateriale:
 Påvist agens ved mikroskopi:
 Påvist agens ved dyrkning:
 Påvist antigen eller nukleinsyre:
 Påvist specifikke antistoffer ved akut/kronisk sygdom:

11. Oplysninger om relevant vaccination og anden profylakse (fx immunglobulin eller antibiotika): _____

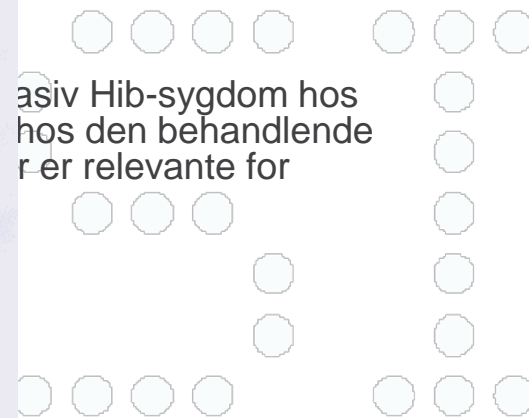
Stempel (ydernr., navn, adresse) _____ Dato, underskrift _____

Denne forside indsendes til Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut

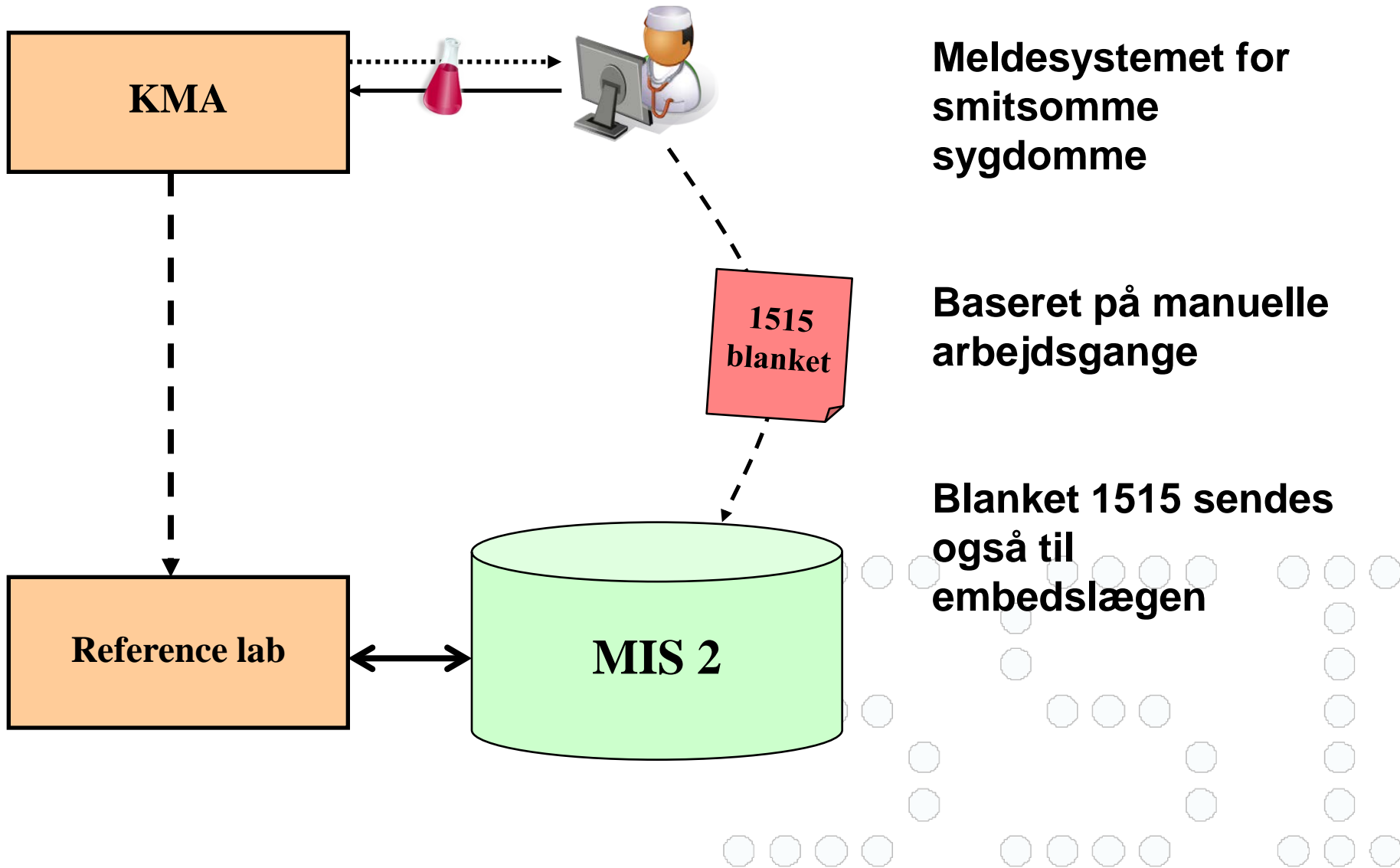
beretning af

es

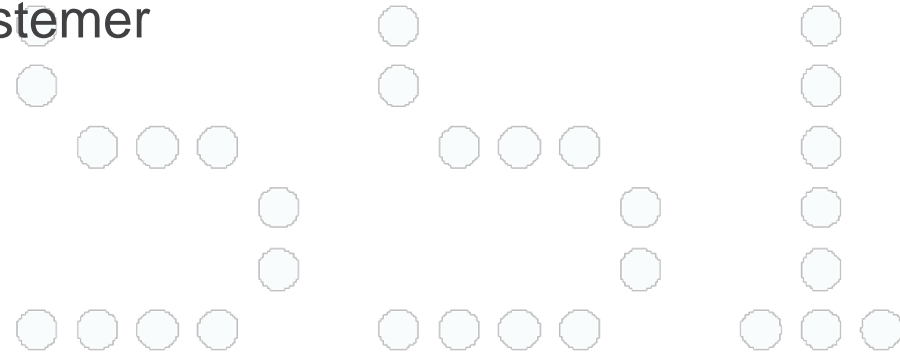
asiv Hib-sygdom hos
hos den behandlende
er relevante for

Overvågningen - aktuelt

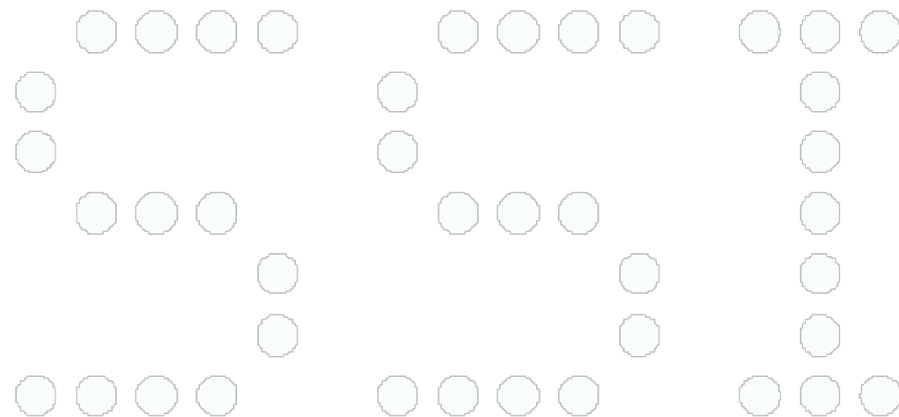
- ❖ Langsomt
  - Vi agerer for sent til at forebygge sygdom
- ❖ Ikke komplet
  - Langt fra alle tilfælde anmeldes
- ❖ Gammeldags
  - Blanketter med selvkopierende papir og almindelig postforsendelse er ikke tidssvarende
- ❖ Oplysninger mangler
  - Hvem har anmeldt, hvordan er diagnosen stillet ?
- ❖ Det kliniske/epidemiologiske overvågningssystem er ikke integreret med laboratoriedata eller med regionale systemer
- ❖ Ufleksibelt ved nye sygdomme
- ❖ "Datamodellen" baseret på fritekst

Sygdomsovervågning

- ❖ Baseret på brug og genbrug af eksisterende data
  - Administrative data
  - Patientdata
  - Mikrobiologiske data, herunder genom-sekventering
- ❖ Aktiv indberetning af ”så lidt som muligt”
  - Mantra: Findes data i forvejen skal vi ikke bede om det
- ❖ Til gengæld hjemmel til indhentning af yderligere kliniske data når det er relevant
  - Ved sygdomsudbrud
  - Ændringer i smittestoffets natur
  - Mistanke om vaccinationssvig

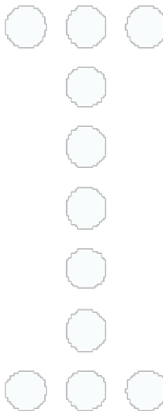
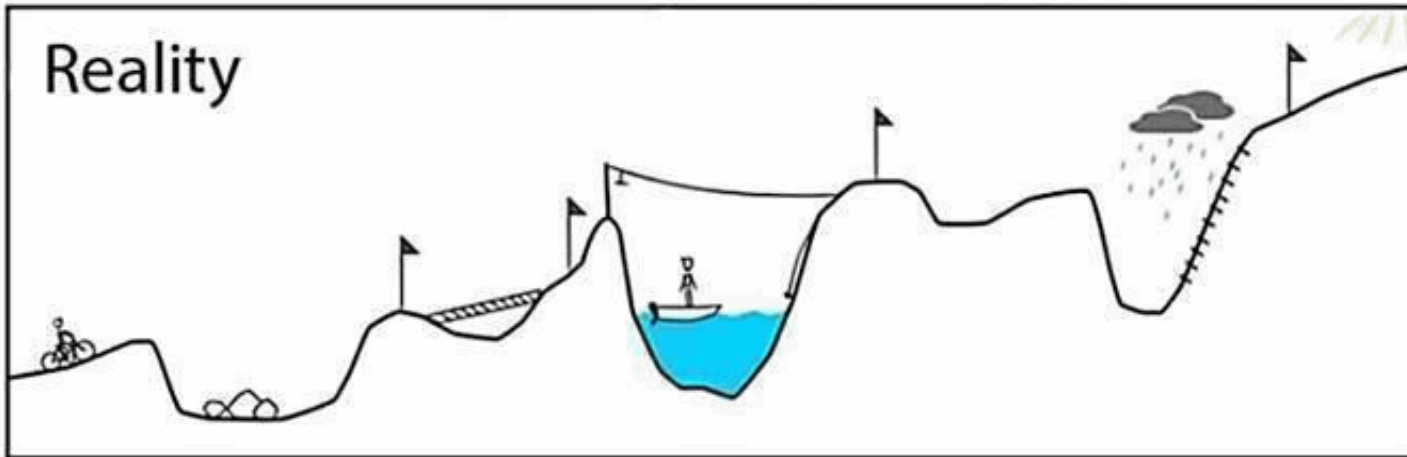

HVOR SVÆRT KAN DET VÆRE?

Your plan

Reality

EKSEMPLER PÅ AT VI ER PÅ RETTE VEJ

- Den danske Mikrobiologidatabase
- Det danske Vaccinationsregister
- HAIBA – automatiseret overvågning af infektioner erhvervet i sygehuse

FÆLLES MEDICINKORT
NU MED OPLYSNINGER FRA
VACCINATIONSREGISTERET

Den danske mikrobiologidatabase

- Landsdækkende visning af mikrobiologiske svar
- Automatisk indberetning af data til overvågningen af smitsomme sygdomme og mikroorganismer
- Nationale forsknings og overvågningsprojekter

Styrke samarbejde mellem KMA og andre parter inden for sundheds-IT

Udvikling af nationale standarder inden for mikrobiologi.

MI
BA

❖ 2003-5 :

- Pilot-projekt om elektronisk adgang til prøvesvar Herlev/Hvidovre
Idé om elektronisk dataoverførsel til national overvågning

❖ 2007 :

- De to projekter kombineres.
Ansøgning til Sundhedsministeriet

❖ 2008:

- Der bevilges ca. 4 mio og knap 2 mio/år til drift.

❖ 2009:

- MiBa's database etableres
- Udvikling af standard XML- protokol
- Alle 13 KMA + SSI tilkobles via SDN.

❖ 2010: MiBa goes live

❖ System ejer :

Afdelingschefen for Infektionsepidemiologisk afdeling, SSI

Overordnet styring

Miba repræsentantskabet

- ❖ Repræsentanter fra alle KMA + SSI,
- ❖ Systemejeren og den dagligt ansvarlige MIBA "direktør"

Forretningsudvalg

- Repræsentanter fra KMA/SSI
- Formand
- Systemejer
- MiBa direktør

Repræsentatskabet (mødes 2x/år)

- Repræsentant fra hver KMA/SSI-laboratoriesektor (ledende overlæge eller it-ansvarlig ovl)
- Formand (fra KMA-side)
- Systemejer (chef Infektionsepidemiologisk afd. SSI)
- MiBa direktør
- Observatører
  - Systemforvalter (NSI)
  - Leverandør af MiBa
  - Faste interessenter fra KMA (it-bioanalytiker ect)
  - Relevante interessenter afhængig af emner på dagsorden (MedCom, LIS leverandør, Projekter)

Systemejer og direktør deltager i HAIBA projektgrupper

Styregruppe for IT Hardware drift

- Miba direktør
- Systemforvalter
- IT-software leverandør
- IT hardware leverandør
- NSI repræsentanter efter behov

Leverandør samarbejde

- Autonik
- MADS

Daglig ledelse/drift

- Infektionsepidemiologi
- Ledelse/økonomi
  - Bruger administration/kontakt
  - It-udvikling/fejlrretning
  - Integration National infrastruktur
- Klassifikationer/datastruktur
- Dataudtræk/analyse
- Overvågning, Forskning
- Intern koordinering og projekter
- NSI (DOS, ITU, FOS, SOA)
- Databehandler aftaler
- Kontraktstyring
- IT indkøb
- It udviklings og tilretningsopgaver
- Klassifikationer

Arbejdsgruppe: IT udviklingsgruppe

Arbejdsgruppe: Mikroterm gruppe

Arbejdsgruppe: Parasit gruppe

Arbejdsgruppe: Egenskaber/MiBa II

Arbejdsgruppe: datamanagement

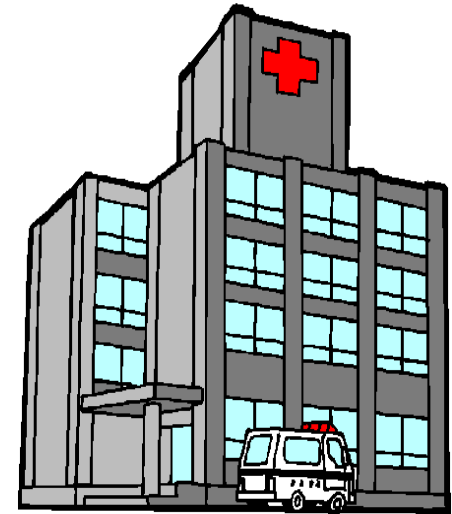
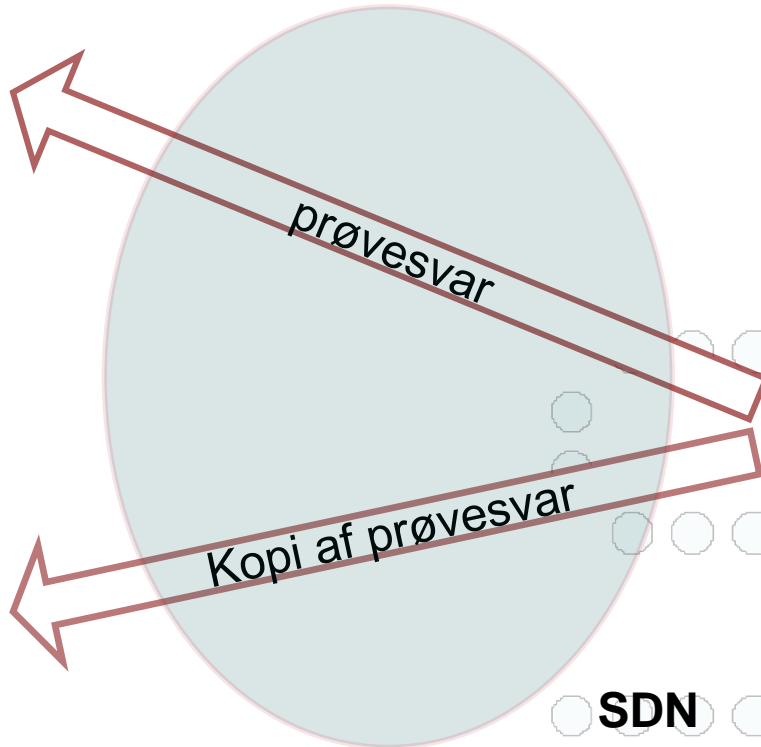
Internationale arbejdsgrupper vedr terminologi

MDS arbejdsgruppen under DSKM MiBa + SOA-NSI repræsenteret

KMA

1.sept:
13,5 mio svar
i MiBa

SDN

SDN = sundhedsdatanettet

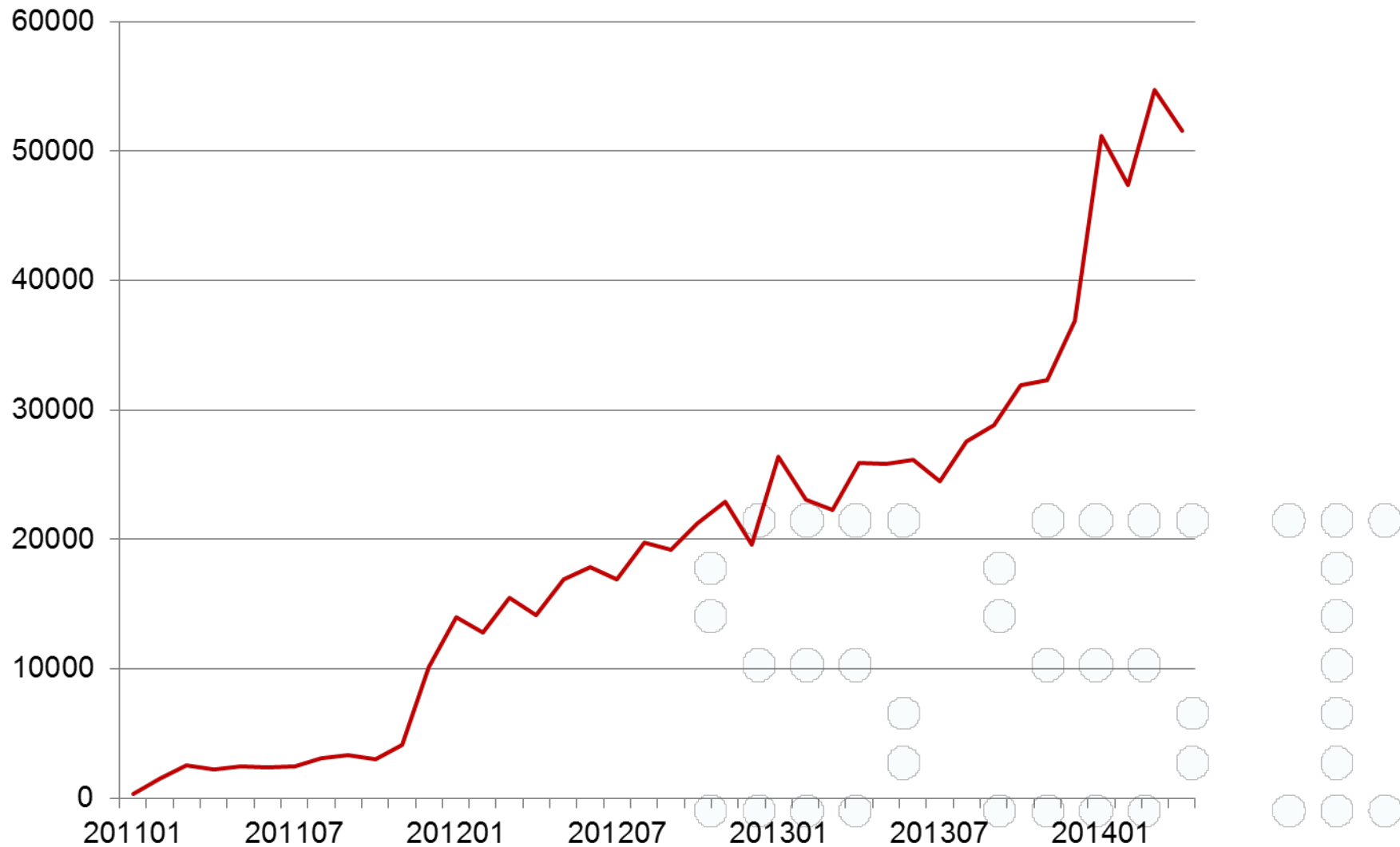
- Alle landets læger (hospital + praksis)
- Relevante sygeplejersker og sekretærer
- Patienter - til egne data
- Forskere efter ansøgning
- Kvalitetssikring efter ansøgning

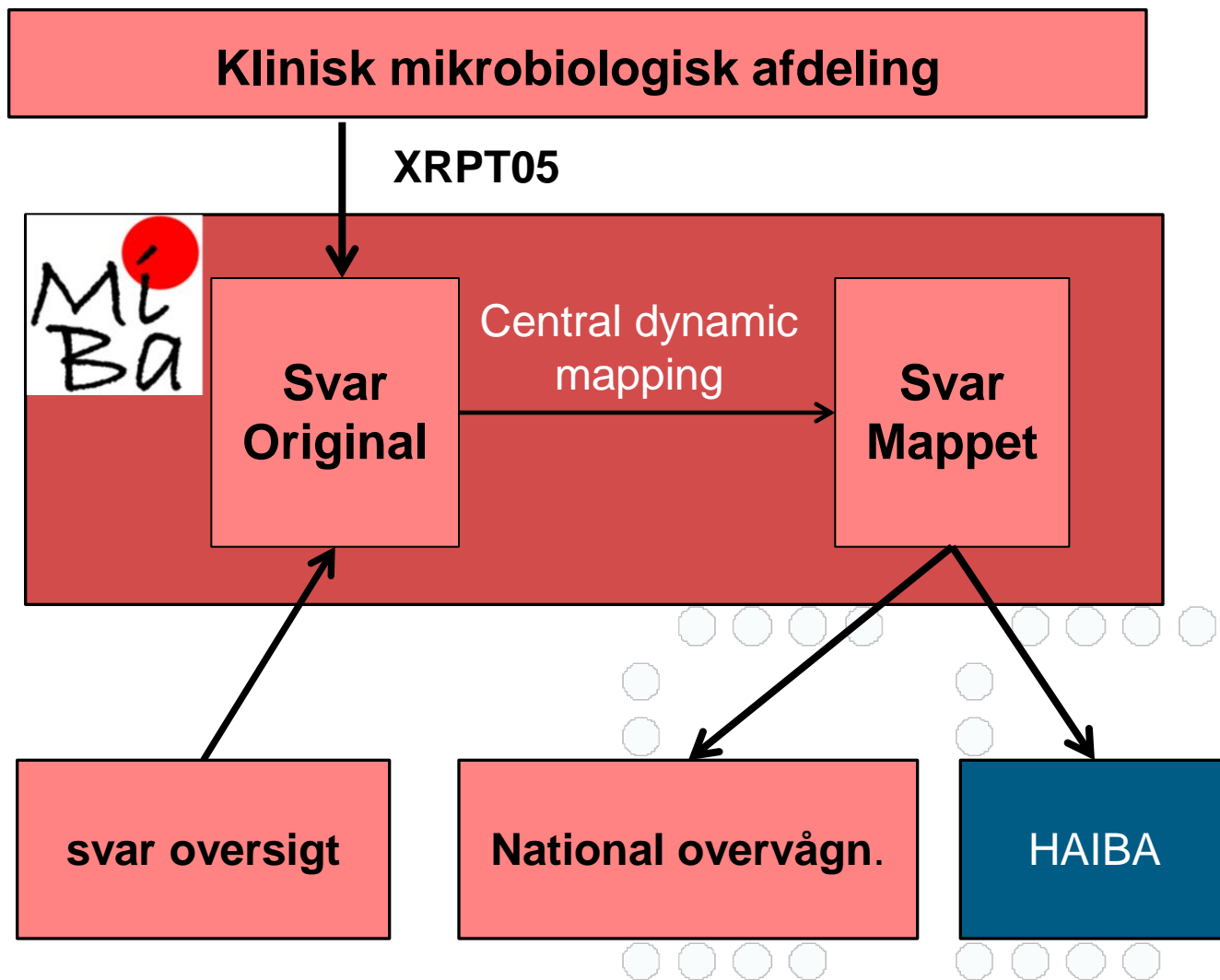

- Der findes forskellige adgangsløsninger.

ANTAL UNIKKE CPR OPSLAG I MIBA PER MÅNED

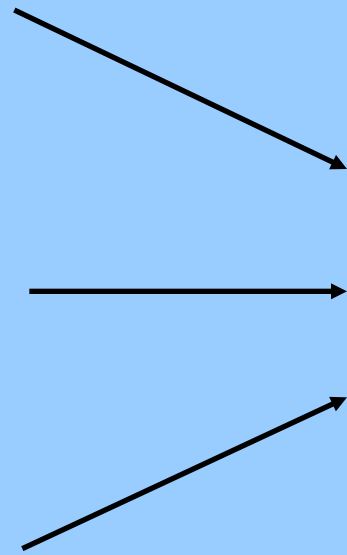

CENTRAL DYNAMIC MAPNING

Skejby
V. cholerae
Code: 23

Odense
Vibrio kolera
Code: 42

SSI
VIBRIO CHOLERAЕ
Code: VICHOL

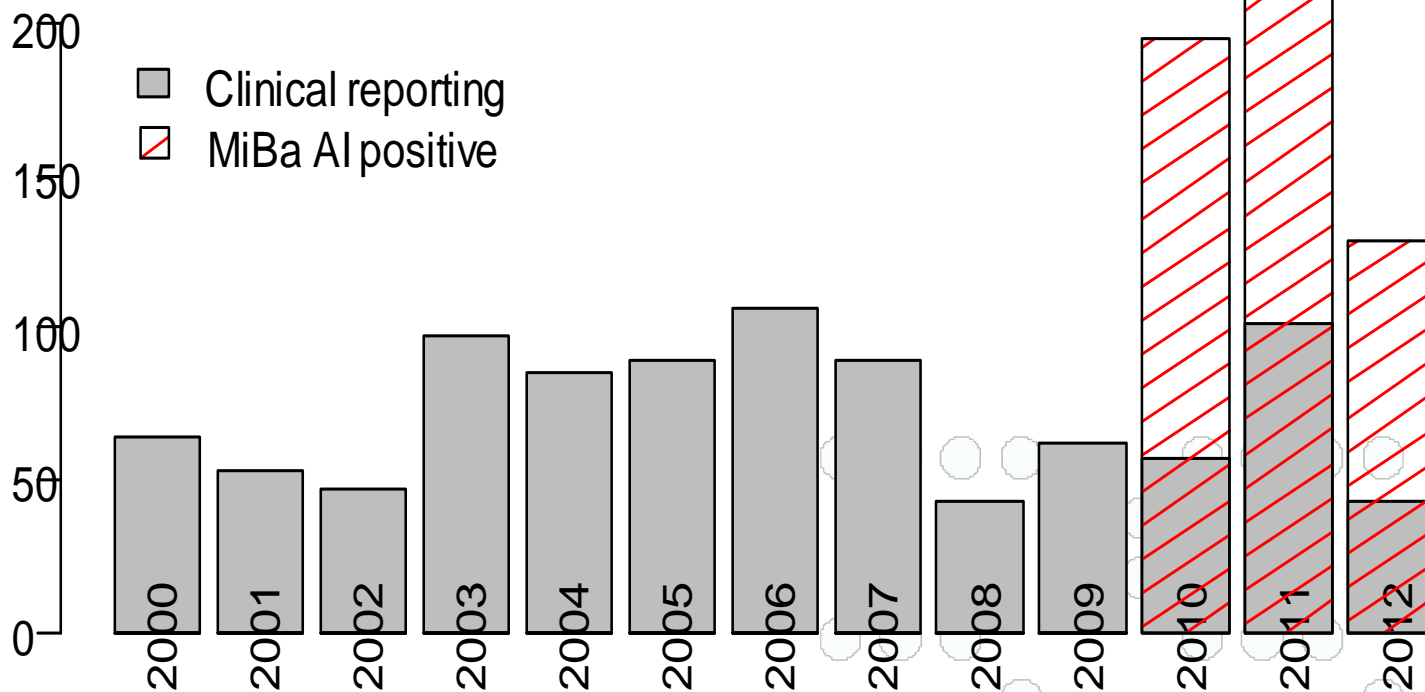

MiBa
Vibrio cholerae
Code: 70024

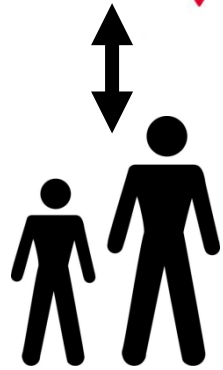

NEUROBORRELIOSE 2000-2012

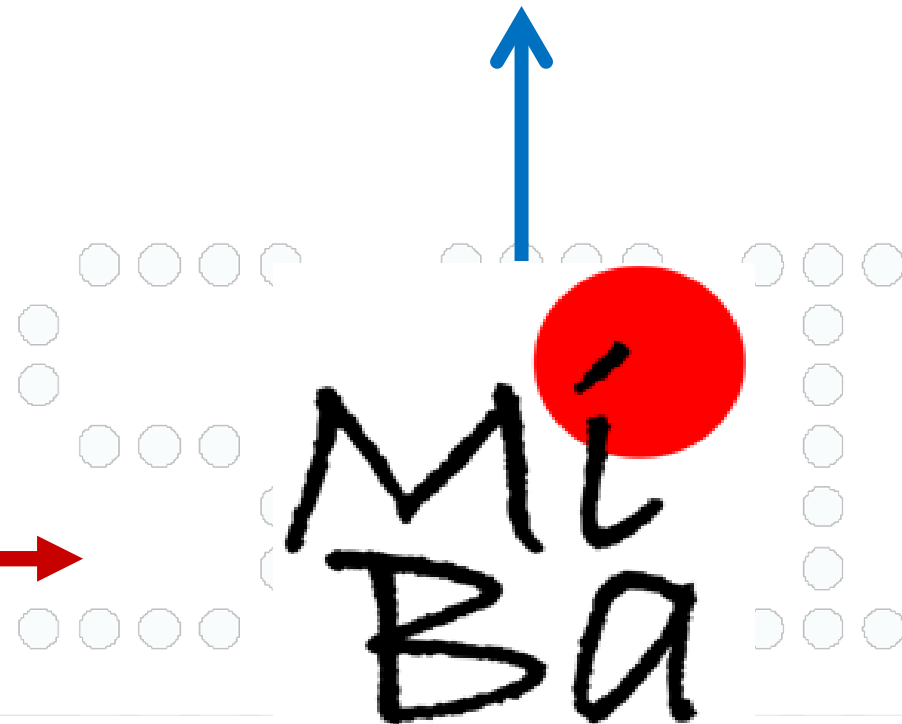
Number of cases

DIFFERENT BUT COHERENT SOLUTIONS

**Lokal
KMA**

❖ Principper:

- Udnytter eksisterende data på en "smart" og ensartet måde
- Ingen krav til personalet om at bruge tid på yderligere registrering

❖ Leverance:

- Værktøj til overvågning og analyser af trends
- Baseret på validerede indikatorer

❖ Målgruppe/ niveau

- National – regional – hospital - afdeling

❖ Drift primo 2015 (blodforgiftninger, urinvejsinfektioner, udvalgte sårinfektioner, *Clostridium difficile*)

HAIBA

HOSPITAL ACQUIRED INFECTIONS DATABASE

SUNDHEDSKVALITET

[eSundhed.dk](#) > Sundhedskvalitet

Velkommen til Sundhedskvalitet

Her finder du aktuel information om kvaliteten på danske sygehuse, som kan være en hjælp, når du skal vælge sygehus.

Dit sygehusvalg bør dog ikke baseres alene på informationerne her på siden - tal med din læge.

NYHEDER

[Se mere om \(udvid\)](#)

VENTEINFO

Se kvalitetstal for udvalgte sygdomme, behandlinger og undersøgelser

[Se Venteinfo](#)

KVALITETSTAL

Se kvalitetstal for udvalgte sygdomme, behandlinger og undersøgelser

[Se Kvalitetstal](#)

HAIBA

Tekst Mangler...

[Se HAIBA](#)

1 HAI TYPE

type
Clostridium difficile

2 GEOGRAFI

Sygehus type
Offentlig

Region
Hovedstaden

Sygehus
All

Afdelings
All

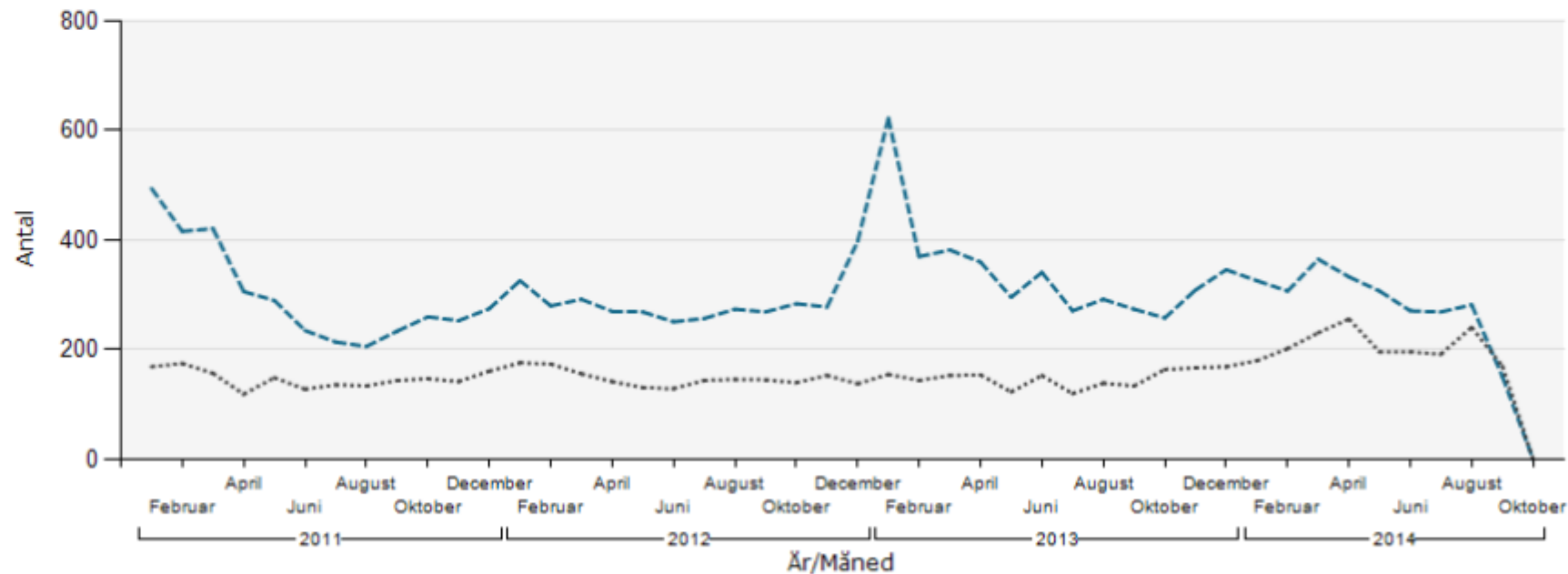
3 TID

Tid
4 af 6 valgt

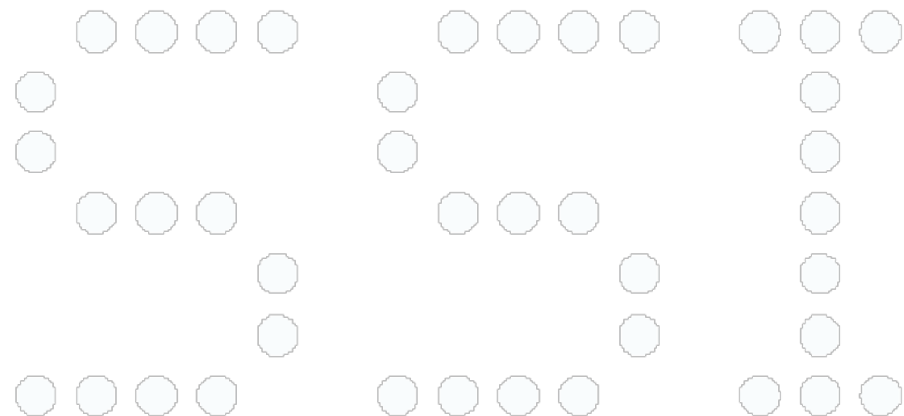
4 OUTPUT

Output
Graf År/Måned

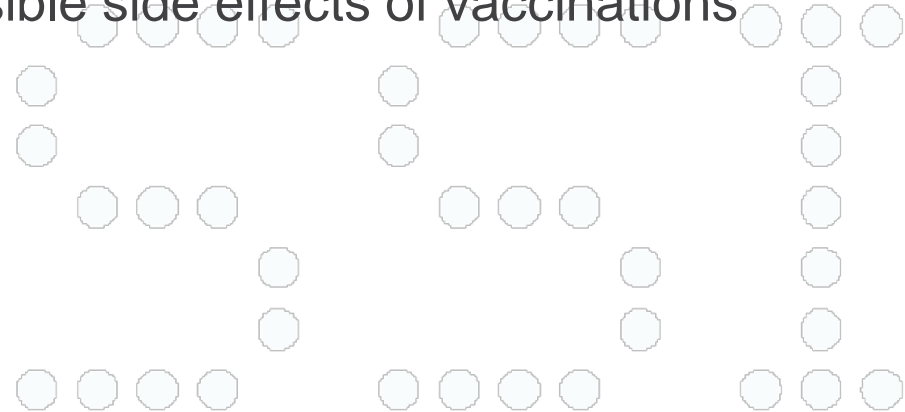
Graf År/Måned - Sygehuserhvervet - Clostridium difficile

- ❖ Bliver varetaget som en fælles-offentlig drift
- ❖ Output
  - E-sundhed
  - Den generiske datamodel
  - Samarbejde med de kliniske databaser
  - Organisation med brugergruppe og regionalt forankret følgegruppe

- ❖ To establish an electronic registry with information on all given vaccinations
- ❖ To establish user friendly interfaces where both citizens and health care personnel at clinics and hospitals can access the information
- ❖ To ensure a high quality of the surveillance of
  - Vaccination coverage
  - Vaccine failures
  - Vaccine effectiveness
- ❖ To improve opportunities to study possible side effects of vaccinations

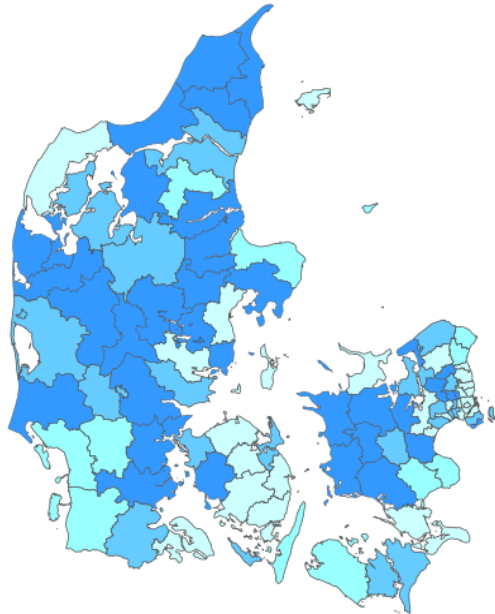
VACCINATION COVERAGE

- In 2012 an interactive website was established which displays vaccination coverage by vaccines, cohorts, regions and municipality

<http://www.ssi.dk/Smitteberedskab/Sygdomsovervaagning.aspx>

Andel vaccineret med MFR 2, Fødselsår: 1986-1999

 Grafer Tabel Kort

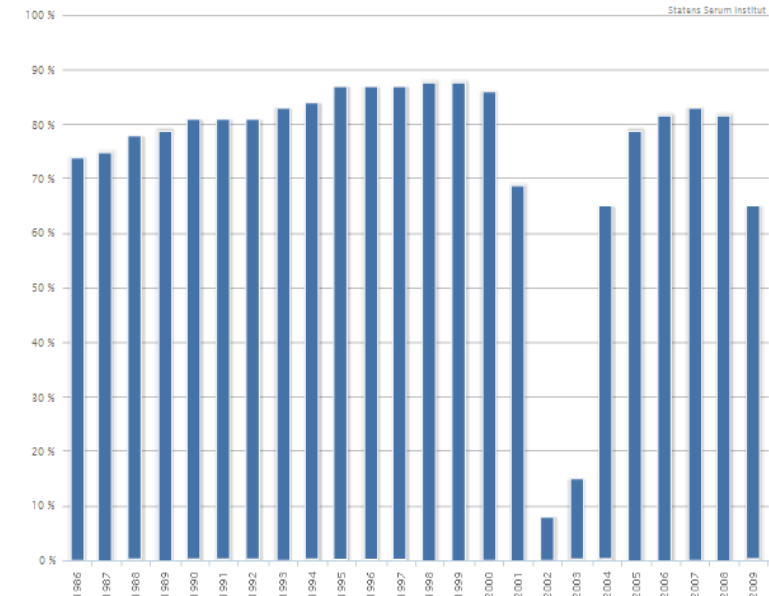
MFR 2, vaccinationstilslutning

Vaccination Fødselsår fra til   [Flere muligheder](#)

Andel vaccineret med MFR 2, Fødselsår: 1986-2009

 Grafer Tabel Kort

Statens Serum Institut

- From May 2014 Statens Serum Institut has used data from DDV to send written reminders to parents of children who miss at least one vaccination offered in the childhood vaccination programme at specific ages

Low vaccine effectiveness against influenza A(H3N2) virus among elderly people in denmark in 2012/13 – a rapid epidemiological and virological assessment

K Bragstad^{1,2}, H D Emborg^{2,3}, T Kølsen Fischer¹, M Voldstedlund³, S Gubbels³, B Andersen¹, K Mølbak³, T G Krause (TGV@ssi.dk)³

1. National Influenza Centre, Department of Microbiological Diagnostics and Virology, Statens Serum Institut, Copenhagen

2. These authors contributed equally to the work and share first authorship

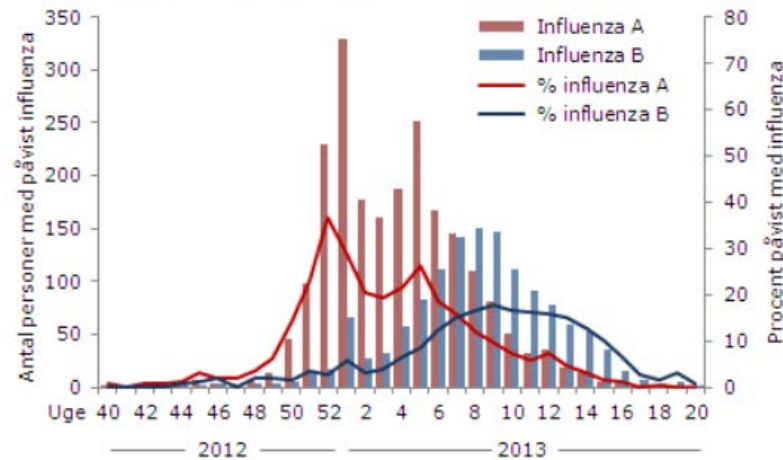
3. Department of Infectious Disease Epidemiology, Statens Serum Institut, Copenhagen

Citation style for this article:

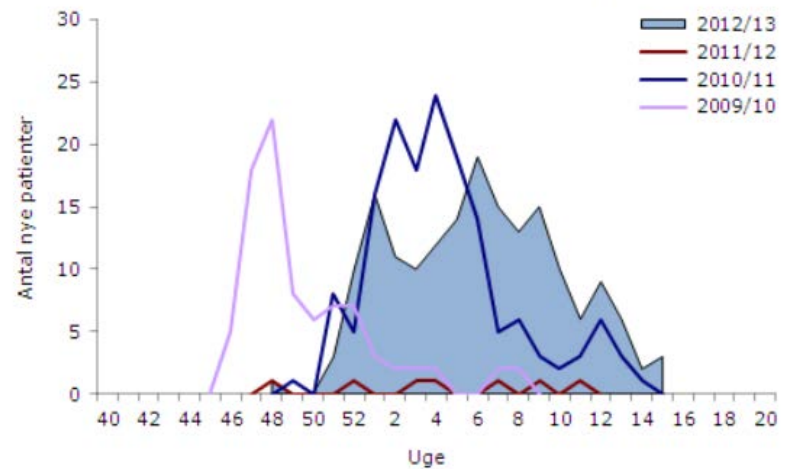
Bragstad K, Emborg HD, Kølsen Fischer T, Voldstedlund M, Gubbels S, Andersen B, Mølbak K, Krause TG. Low vaccine effectiveness against influenza A(H3N2) virus among elderly people in Denmark in 2012/13 – a rapid epidemiological and virological assessment. Euro Surveill. 2013;18(6):pii=20397. Available online: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=20397>

Article published on 7 February 2013

Figur 4. Laboratoriepåvist influenza A og B samt procent påvist med influenza blandt testede personer

Figur 6. Antal verificerede tilfælde af influenza på alle landets intensivafdelinger i denne sæson sammenholdt med de tre forrige sæsoner

- Multiple good reasons for having a vaccination register!

Usefull tool for
health care
workers

Vaccine
effectiveness
studies

Increase
vaccination
coverage

Research

Prevent
over
vaccination

Vaccine safety
studies

Calculate
vaccination
coverage

Reminders

- ❖ Integration i eksisterende it-løsninger
- ❖ Brug og genbrug
- ❖ Gennem den mikrobiologiske database og vaccinationsregisteret er der et godt fundament for et fremtidigt digitalt smitteberedskab
  - HAIBA er et godt eksempel
- ❖ Der er ingen lige vej frem i bestræbelserne på at modernisere overvågningen og udvikle det digitale smitteberedskab
  - Udfordringerne er af teknisk og organisatorisk karakter
  - Afhængigheder af andre projekter
  - Manglende standardisering af indhold og begrebsafklaring står i vejen for fuld udnyttelse af data
- ❖ Dialog mellem interessenter og inddragelse af ildsjæle er en forudsætning for, at vi er nået til hvor vi er
- ❖ Det er også en forudsætning for at gennemføre de mange ideer og visioner, der endnu ikke er realiserede.